

Husförhörslängder och Mantalslängder

Av. Annas Släktforskning

Husförhörslängder och mantalslängder är några av de viktigaste källorna för släktforskare i Sverige. De ger information om familjer, födelseår, yrken, bostadsplats och ibland social status. Den här guiden hjälper dig att förstå hur dessa dokument fungerar och hur du kan använda dem i din forskning.

Husförhörslängder

Vad är husförhörslängder?

Husförhörslängder är kyrkböcker som fördes av prästen och innehåller information om byns invånare. De började på 1600-talet och fördes kontinuerligt under 1700–1800-talet.

De innehåller:

- Familjens namn, födelseår och födelseplats
- Yrke och social ställning (t.ex. bonde, torpare, dräng/piga)
- Religionskunskap och konfirmation
- Inflyttning/utflyttning och flyttdatum

Hur är de organiserade?

- Längderna följer ofta gårdar eller hushåll.
- Varje år eller period har egna uppgifter om invånarna.
- Personer flyttade mellan gårdar markeras ofta med inflyttad eller utflyttad.

Vanliga förkortningar och rubriker

- **Född** – födelseår
- **Konf. år** – konfirmations år
- **Inflyttad / Utflyttad** – flyttinformation
- **Dräng / Piga** – tjänstefolk
- **Torpare / Hemmansägare / Landbo** – jordbrukstillhörighet

Exempel från en husförhörlängd:

Tattamåla Storegård

Torparen Carl Jacobsson Lättman, född 1846 i Södra Sandsjö. Hustrun Sara Christina Adamsdotter född 1888 i Urshult.

Barn: Anna Maria 1876, Oscar Martin 1878, Hulda Emilia 1880, Jenny Mathilda Theresia 1883

Kommentar: Här kan du se hela hushållet, inklusive barn och deras födelseår.

339		Födelse-			Äktensl
	Personernas namn, stånd, embete, yrke och näringsfång (backstuga-, inhysses- och fattighjon), nationalitet (om främ- mande), lyten (svagsinta, blinda, döfstamma).	År.	Mån. och dag.	Ort, (Socken i Län, Stad).	Gift.
1	Tattamåla Storegård J. Rantema				
2	Torp. Carl Jacobsson Lättman	1846	4/10	Sandsjö	76
3	H. Sara Christina Adams dotter	1888	2/11	Urshult	
4	d. Anna Maria	1876	12/5	Sandsjö	
5	d. Oscar Martin	1878	14/1	Sj.	
6	d. Hulda Emilia	1880	24/8	Sj.	
7	d. Jenny Mathilda Theresia	1883	22/1	Sj.	

Tips

- Följ individer över flera år för att se förändringar i familj och bostad.
- Notera stavningsvariationer på namn – t.ex. Andersson / Anderssen.
- Markera eller skriv ner information om konfirmation och inflyttning/utflyttning – det ger viktiga ledtrådar.

Mantalslängder

Vad är mantalslängder?

Mantalslängder användes främst för skatt och beskattning. De listar hushåll och ofta yrke, antal vuxna och barn, samt mark eller egendom. Mantalslängder finns från 1600-talet och framåt.

Hur används de i släktforskning?

- De visar vem som bodde på en gård under ett visst år.
- Hjälper till att verifiera familjens sammansättning mellan husförhörlängder.
- Kan visa ekonomisk status genom antal vuxna, torp eller gårdsstorlek.

Kommentar: Här ser man hur många personer som hörde till hushållet, samt eventuell mark/torp de brukade. Jag upplever att texten ofta är lite svårare att läsa i mantalslängder än i husförhörlängder.

Tips

- Kombinera husförhörlängder med mantalslängder för att bekräfta uppgifter.
- Mantalslängder är ofta **mer kortfattade** än husförhörlängder, men bra för att se ekonomiska detaljer.

Vanliga problem och lösningar

- **Svårtolkade förkortningar:** Sök efter listor över kyrkbokförkortningar.
- **Personer som flyttar ofta:** Markera datum och plats i en tabell.
- **Olika stavning på namn:** Använd “*” eller frågetecken i sökningar i digitala arkiv.

Tips för effektiv släktforskning

- Följ varje person i både husförhörlängder och mantalslängder över flera år.
- Skapa egna tabeller för familjer för att hålla ordning på namn, datum och yrken.
- Använd digitala arkiv för snabbare sökning, men kontrollera alltid originalet.
- Skriv ner noteringar om yrken, social status och flyttningar, det hjälper dig förstå familjens liv.

Jag heter Anna och jag driver Annas Släktforskning. Jag har arbetat med släktforskning i många år och brinner för att göra det enkelt och roligt för alla att hitta sina rötter.

Jag har skrivit handboken *Nyckeln till ditt förflutna*, boken *När spåren tar slut*, skapat en släktforskningsdagbok, mallar, två onlinekurser samt flera olika informationshäften. Mitt mål är att hjälpa både nybörjare och mer erfarna släktforskare att upptäcka sina släkthistorier,

Besök gärna min hemsida och Facebooksida

- Hemsida: www.annasslaktforskning.net
- Facebook: Annas Släktforskning

Har du fått smak på släktforskning så finns det mer att upptäcka

Lycka till!